

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
*(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ
та онлайн-медіа)*

01.07.2025

Зміст:

(натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Інтерфакс-Україна. – 2025. – 30 черв. ЮНЕСКО мобілізувало понад 70 мільйонів доларів США для потреб України після повномасштабного вторгнення – Голова Офісу ЮНЕСКО в Україні \(Ексклюзивне інтерв'ю з головою Офісу ЮНЕСКО в Україні К'ярою Децці Бардескі інформаційному агентству «Інтерфакс-Україна»\). – Ступак М., Дорош І.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 30 черв. Розпочався прийом заявок на конкурс «Згуртованість через культуру». – Інф.](#)

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

[Україна молода. – 2025. – 30 черв. Маркер окупації: у Кременчуці демонтовано пам'ятник більшовицькій Дніпровській флотилії. – Здоровило Т.](#)

[Українська літературна газета. – 2025. – 30 черв. На Харківщині демонтували погруддя імперському поету Пушкіну. – Інф.](#)

Мовні питання

[Український тиждень. – 2025. – 30 черв. Хто не вважає українську мову цінністю? – Стамбол І.](#)

[Українська літературна газета. – 2025. – 30 черв. Скандал з «Укрпоштою»: у компанії пояснили, чому продають пресу російською мовою. – Інф.](#)

Театр

[Укрінформ. – 2025. – 01 лип. Київська опера відкриватиме новий сезон виставою «Патріот». – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 30 черв. У Національній опері відбувся спеціальний концерт «Музи Пуччіні». – Інф.](#)

[Village Україна. – 2025. – 30 черв. Театральні прем'єри липня. – Кіхтенко В.](#)

Музика

[Укрінформ. – 2025. – 30 черв. Національна філармонія України завершила концертний сезон. – Інф.](#)

Візуальні мистецтва

[Вечірній Київ. – 2025. – 30 черв. Універсалізм: у столиці демонструють самотутній артпроект про свободу та сенси. – Асадчева Т.](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

Укрінформ. – 2025. – 30 черв. Фільм «Куба і Аляска» здобув дві нагороди на кінофестивалі BRIFF. – Інф.

Музейна справа

Вечірній Київ. – 2025. – 30 черв. Метро як віртуальний музей: як у підземці оживає історія, археологія й культура Києва. – Асадчева Т. Village Україна. – 2025. – 30 черв. На станціях київського метро запустили віртуальний «підземний музей». – Гуржий В.

Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 1 лип. Розповідь про духовну тяглість мистецтва: у Києві відкрилась виставка, присвячена Нікейському собору. – Стадник А.

Охорона культурної спадщини

Укрінформ. – 2025. – 30 черв. В Україні гостро стоїть питання побудови сховищ для культурних цінностей – МКСК. – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 30 черв. У Львові пам'ятку архітектури повернули у власність облради. – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 30 черв. У Севастополі окупанти знищують унікальну пам'ятку римської епохи заради будівництва котеджів – ЦНС. – Інф.

Вечірній Київ. – 2025. – 30 черв. У столиці оглянули залишки мурованої брами на території Михайлівського Золотоверхого монастиря. – Катаєва М.

Village Україна. – 2025. – 30 черв. Видавництво «Основи» відкрило передзамовлення на фотокнигу про різноманіття українських автобусних зупинок. – Гуржий В.

Бібліотечна справа. Промоція читання

Газета по-українськи. – 2025. – 30 черв. Популяризація читання – це обов'язок держави. – Княжич Д.

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2025. – 30 черв. Український центр у Литві провів уже понад 4,3 тисячі заходів – Зеленська. – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 30 черв. У Барселоні представили виставку воєнної фотографії Сергія Михальчука. – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 30 черв. В Україні засудили до 10 років в'язниці російського блогера «Гобліна». – Інф.

Загальні питання

Інтерфакс-Україна. – 2025. – 30 черв. ЮНЕСКО мобілізувало понад 70 мільйонів доларів США для потреб України після повномасштабного вторгнення – Голова Офісу ЮНЕСКО в Україні (Ексклюзивне інтерв'ю з головою Офісу ЮНЕСКО в Україні К'ярою Децці Бардескі інформаційному агентству «Інтерфакс-Україна»). – Ступак М., Дорош І.

«ЮНЕСКО надає допомогу українським інституціям та населенню з часу подій після 24 лютого 2022 року. Спочатку ми працювали переважно через місії та дистанційно з Парижа, тому що ми не мали присутності, офісу в країні. А з початку жовтня Генеральна директорка ЮНЕСКО призначила мене бути тут. Ми відкрили представництво, і з того часу маємо антену, вже понад 40 співробітників працюють у Києві, а також є колеги у Львові та в Одесі. Ми надаємо допомогу Україні у трьох основних напрямках: по-перше, з самого початку головна увага була зосереджена на забезпеченні безперервного доступу до навчання для учнів; по-друге – на захисті культурної спадщини; і по-третє – на безпеці журналістів та підтримці постійного доступу до інформації...», – зазначила К'яра Децці Бардескі. Також у розмові йшлося про те, як ЮНЕСКО допомагає в охороні об'єктів культурної спадщини; як підтримує українських митців, які були змушені залишити нашу країну або переїхати до безпечних міст в Україні; про те, яких заходів вжито для відстеження незаконної торгівлі культурною спадщиною, викраденою під час війни; про те, як ЮНЕСКО оцінює роль цифрових технологій у просуванні української культурної спадщини, особливо під час війни, та чи долучають українські компанії до цифрових проєктів ЮНЕСКО; яких заходів вживає ЮНЕСКО для збереження культури різних народів, що проживають в Україні. Торкнулися у розмові й злочинів проти українських журналістів за останні три роки, і зокрема проти тих, хто опинився на окупованих територіях тощо. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/interview/1084000.html>

Укрінформ. – 2025. – 30 черв. Розпочався прийом заявок на конкурс «Згуртованість через культуру». – Інф.

Український культурний фонд розпочав приймати заявки на грантовий конкурс «Згуртованість через культуру», який фінансується швейцарсько-українським проєктом «Згуртованість та регіональний розвиток України» (UCORD). Мета конкурсу – підтримати культурно-мистецькі проєкти, що сприяють соціальній згуртованості, розвитку конфліктно чутливого діалогу, посиленню локальної ідентичності та формуванню спільного ціннісного простору в шести регіонах України – у Вінницькій, Волинській, Одеській, Сумській, Тернопільській, Хмельницькій областях. Кінцевий термін подачі заявки на конкурс – 13 липня. Швейцарсько-український проєкт «Згуртованість та регіональний розвиток України» (UCORD) втілюється за підтримки Швейцарії через швейцарську агенцію розвитку та співробітництва компанією NIRAS Sweden AB. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4009985-rozpocavsja-prijom-zaavok-na-konkurs-zgurtovanist-cerez-kulturu.html>

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

Україна молода. – 2025. – 30 черв. Маркер окупації: у Кременчуці демонтовано пам'ятник більшовицькій Дніпровській флотилії. – Здоровило Т.

На Полтавщині знесли пам'ятник морякам більшовицької Дніпровської флотилії. Про це 30 червня повідомила організація «Деколонізація. Україна» у Фейсбуці. Активісти назвали монумент «одним із головних маркерів радянської окупації» на Полтавщині. Пам'ятник морякам збудували ще у 1938-му. Німці знищили його під час Другої світової війни, однак пам'ятник відновили у 1945 році. Уже в незалежній Україні його не могли демонтувати, адже він перебував у Державному реєстрі нерухомих пам'яток. Цього року монумент виключили з реєстру, що й дало змогу здійснити демонтаж. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/190076/>

Українська літературна газета. – 2025. – 30 черв. На Харківщині демонтували погруддя імперському поету Пушкіну. – Інф.

Виконавчий комітет Берестинської міської ради прийняв рішення прибрати пам'ятник Олександрі Пушкіну у центрі Берестина (колишній Красноград) одразу після того, як монумент позбавили охоронного номера (охоронний №2422) і вилучили з реєстру пам'яток. На засіданні 17 червня проголосували одностайно за те, аби погруддя прибрати з публічного простору. 30 червня погруддя Олександра Пушкіна зняли з постаменту й перемістили до Краєзнавчого музею ім. Порфирія Мартиновича. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/na-kharkivshchyni-demontuvaly-pohruddia-imperskomu-poetu-pushkinu/>

Мовні питання

Український тиждень. – 2025. – 30 черв. Хто не вважає українську мову цінністю? – Стамбол І.

У статті автор розмірковує про загрозливу ситуацію, яка поступово розгортається навколо крісла Уповноваженого з захисту державної мови, та загалом про захист української мови. Автор пише: «Якби ті, хто зараз провокує «відкат», вважали українську мову базовою цінністю – нехай не своєю, а українців, то не наважувалися б «промацувати» націю на предмет готовності чи неготовності захищати свою ідентичність ще й від внутрішнього подразника. А так вичекали, роззирнулися і намагаються повернути все назад, причому залучаючи до підтримки різноманітних товаришів «по цеху». Нині важливо, аби українці навчилися вирішувати такі питання, не спираючись на висловлювання певних «зірок», які мало тямлять у соціокультурних і політичних процесах, а з підключенням впливових інституцій. Тому Інститут Уповноваженого з питань захисту державної мови має залишатися вирішальним...». Докладно:

<https://tyzhden.ua/khto-ne-vvazhaie-ukrainsku-movu-tsinnistiu/>

Українська літературна газета. – 2025. – 30 черв. Скандал з «Укрпоштою»: у компанії пояснили, чому продають пресу російською мовою. – Інф.

Як повідомляє obozrevatel.com, державна Укрпошта продає російськомовні газети, оскільки законодавчої заборони на це немає. Генеральний директор підприємства Ігор Смілянський стверджує, що хотів би заборонити такий продаж, але в нього немає не це повноважень. Він зазначив, що міг би розпорядитися припинити продаж, однак це теж суперечило б закону. Адже «сьогодні може стрільнути в голову заборонити розповсюдження англомовних видань, бо нам дали менше зброї, завтра – угорських (тут без пояснень), а післязавтра – якомусь окремому виданню, бо вони його критикують або не від тієї політичної сили». Водночас, наголосив він, закон не встановлює заборону на розповсюдження російськомовних видань. Натомість передбачається, що преса іноземними мовами – зокрема й російською, англійською тощо – повинна мати аналог українською. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/skandal-z-ukrposhtoiu-u-kompanii-poiasnily-chomu-prodaiut-presu-rosijskoju-movoiu/>

Театр

Укрінформ. – 2025. – 01 лип. Київська опера відкриватиме новий сезон виставою «Патріот». – Інф.

Прем'єрою музичної вистави «Патріот» відкриє восени 44-й сезон Київська опера на Подолі. Про це розповів після гала-концерту закриття 43-го театрального сезону директор – художній керівник театру Петро Качанов. У новій рок-опері «Патріот» поєднують хіти легендарних українських виконавців: гуртів «Скрябін», «Братів Гадюкіних», Марії Бурмаки, Тараса Петриненка, Ярмака та Костянтина Москальця (пісня «Вона»). Аранжування створюють відомі українські композитори Борис Севастьянов та Іван Небесний. У завершальному гала-концерті 43-го театрального сезону було задіяно практично весь склад оперної та балетної труп театру. Звучали переклади українською арій Джульєтти з опери Шарля Гуно і Тоски з опери Джакомо Пуччіні, відомих куплетів Мефістофеля з «Фауста» Шарля Гуно, партій з «Дон Жуана» Моцарта та «Богеми» Пуччіні, інші зразки зарубіжної класики. Артисти виконували твори українських композиторів: Івана Небесного, Євгена Станковича, Юрія Мейтуса, Анатолія Кос-Анатольського. Глядачі побачили балетні сцени з «Історій у стилі танго», «Лускунчика Гофмана», «Майської ночі», «Сойчиного крила». Упродовж 43-го театрального сезону Київська опера на Подолі успішно представила чотири прем'єри, повідомили у театрі. Це вистава українського композитора, дві постановки світової класики і дитячий проєкт. За два тижні до оголошеної прем'єри 25 грудня 2024 року балету «Лускунчик Гофмана» вітчизняного композитора Івана Небесного було розпродано квитки на майбутні 17 вистав. Вперше пролунала на столичній сцені у Київській опері на Подолі у завершеному сезоні комічна опера «Фальстаф» Джузеппе Верді. Полюбилася глядачам також комедійна історія

«Весілля Фігаро» Вольфганга Амадея Моцарта. Ще у 43-му сезоні Київська опера на Подолі представила п'яту виставу проєкту інтерактивних освітніх програм «Музичні класики для дітей та їхніх батьків «Джазова абетка». В ньому задіяні вітчизняний джазовий піаніст Тимур Полянський та 14-разова чемпіонка України, чемпіонка Європи, дворазова чемпіонка світу з американського степу та володарка кубку світу з танців Анастасія Старченко. Упродовж сезону колектив Київської опери на Подолі активно гастролював. Зокрема, 16 концертів «The Rock Symphony Orchestra» зіграв у містах: Діжон, Париж, Шалон-ан-Шампань, Краків, Варшава, Кишинів, Софія, Лодзь, Берлін, Шембері, Ліон, Страсбург, Монпельє, Відень. Також відбувся гастрольний тур за участі симфонічного оркестру Київської опери найбільшими містами Великої Британії та Ірландії. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4010040-kiivska-opera-vidkrivatime-novij-sezon-vistavou-patriot.html>

Укрінформ. – 2025. – 30 черв. У Національній опері відбувся спеціальний концерт «Музи Пуччіні». – Інф.

У Національному академічному театрі опери та балету України ім. Тараса Шевченка в Києві відбувся концерт «Музи Пуччіні», де представили творчість італійського композитора Джакомо Пуччіні. Концерт пройшов за підтримки італійського дипломатичного представництва та Італійського інституту культури. «Ми задумали цей концерт як культурний міст між Італією та Україною, між двома народами, що вірять у красу як силу стійкості та відродження. Саме тому ми прагнули провести його, попри складну ситуацію у столиці, де продовжуються повітряні атаки», – заявив посол Карло Формоза, відкриваючи захід разом із міністром культури та стратегічних комунікацій Миколою Точицьким. Виступ солістів театру у супроводі хору та симфонічного оркестру пройшов під керівництвом маестро Миколи Дядюри. Посольство Італії зазначило, що до програми заходу увійшли арії та дуети з опер Джакомо Пуччіні. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4009995-u-nacionalnij-operi-vidbuvsja-specialnij-koncert-muzi-puccini.html>

Village Україна. – 2025. – 30 черв. Театральні прем'єри липня. – Кіхтенко В.

Видання зібрало театральні вистави, які варто відвідати в липні. Це «Земля» за твором Ольги Кобилянської режисера Івана Уривського у Національному академічному драматичному театрі ім. Лесі Українки – 30 і 31 липня; «Калинова сопілка» за твором Оксани Забужко режисерки Валентини Єременко-Ворожбіт у Національному академічному драматичному театрі ім. Івана Франка – 18, 19 і 20 липня; «Наталка Полтавка 2.0» від режисерки Катерини Чепури у театрі «Актор» – 13 липня; «Стара леді показує свої медалі» – комедійна драма від шотландського драматурга Джеймса Барі у театрі «Сузір'я» – 6 липня; фестиваль-бієнале «Поетика» від театральної спільноти

DSP та асоціації «Український незалежний театр» у Культурно-мистецькому центрі Києво-Могилянської академії – з 7 до 13 липня. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/culture/theatre/364287-teatralni-premsquo-eri-lipnya>

Музика

Укрінформ. – 2025. – 30 черв. Національна філармонія України завершила концертний сезон. – Інф.

Національна філармонія України урочисто завершила свій 161-й концертний сезон. Закриття ознаменувалося гала-концертом із програмою з двох шедеврів німецького романтизму – Скрипковим концертом Йоганнеса Брамса та Шостою («Трагічною») симфонією Густава Малера. Обидва твори по-різному розкривають теми внутрішніх випробувань і пошуку вічних сенсів. Подію відвідав міністр культури та стратегічних комунікацій Микола Точицький. На сцені виступив Академічний симфонічний оркестр Національної філармонії України під орудою маестро Теодора Кухаря. Солісткою вечора стала скрипалька Владислава Лученко (Україна – Швейцарія). Упродовж 161-го концертного сезону у Національній філармонії України відбулася низка знакових заходів і впровадження новацій, що підтвердили високий рівень і стійкість інституції навіть за умов війни. Серед ключових ініціатив були, зокрема, концерти в межах проєкту «Філармонія нескорених». Реалізовувались проєкти у співпраці з Культурними силами України. Була запроваджена система пільгових квитків, що розширює аудиторію та робить мистецтво доступнішим. Були проведені масштабні фестивалі Kyiv Baroque Fest і Liatoshynsky Space, одноденний фестиваль-присвята Арнольду Шенбергу. У філармонії вшанували видатних українських композиторів-ювілярів: Бориса Лятошинського, Ігоря Шамо, Ярослава Верховинця і Ларису Остапенко. Під час минулого сезону експериментували з форматами: на сцені прозвучала семіопера Генрі Перселла «Король Артур», а також камерні опери сучасних українських композиторів – мистецька рефлексія на досвід, який українці переживають у час війни, перформативна психодрама «Людина som ua...»; великим успіхом користувалися дитячі постановки «Цар Плаксій і Лоскотон», «Бременські музики», «Гра в класику» і квест з кроликом Філармоном. При філармонії відкрили Молодіжну академію й успішно провели перший набір до неї. Національна філармонія України стала однією з перших мистецьких інституцій в Україні, яка долучилась до проєкту відновлення ментального здоров'я військовослужбовців Luminify від компанії Aspichi VR використовуючи новітні технології віртуальної реальності. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4010034-nacionalna-filarmonia-ukraini-zaversila-koncertnij-sezon.html>

Візуальні мистецтва

Вечірній Київ. – 2025. – 30 черв. Універсалізм: у столиці демонструють самобутній артпроект про свободу та сенси. – Асадчева Т.

Наприкінці червня в Інституті проблем сучасного мистецтва НАМ України розпочався виставковий проєкт «Універсалізм», ініційований у співпраці з провідними українськими митцями, кураторами та культурними інституціями. В експозиції представлено твори Віктора Сидоренка, Олега Тістола, Марини Скугаревої, Олександра Ляпіна, Саші Макарьської, Вінні Реунова, Василя Татарського, Анатолія Твердого, Сергія Корнієвського, Анастасії Подерв'янської та ін. Їхні твори створюють багатовимірний простір, у якому мистецтво стає інструментом пізнання себе, суспільства й часу. Куратор проєкту Віталій Адлерманн зазначає, що «Універсалізм» – це не завершена конструкція, а простір пошуку. Виставка триватиме до 24 липня. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/114354/>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Укрінформ. – 2025. – 30 черв. Фільм «Куба і Аляска» здобув дві нагороди на кінофестивалі BRIFF. – Інф.

Документальний фільм «Куба і Аляска» режисера Єгора Трояновського отримав одразу дві нагороди на Брюссельському міжнародному кінофестивалі (BRIFF). Про це йдеться у дописі на сторінці фестивалю у Фейсбучі. Стрічка Євгена Трояновського отримала дві нагороди у програмі «Тиждень режисерів», а саме приз від журі та приз глядацьких симпатій. Документальний фільм розповідає історію двох українських військовослужбовців із позивними «Куба» та «Аляска». Фільм знятий у копродукції Україною, Бельгією та Францією. Проєкт отримав підтримку від програми грантів на постпродакшн Української кіноакадемії у партнерстві з Netflix. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4009803-film-kuba-i-alaska-zdobuv-dvi-nagorodi-na-kinofestivali-briff.html>

Музейна справа

Вечірній Київ. – 2025. – 30 черв. Метро як віртуальний музей: як у підземці оживає історія, археологія й культура Києва. – Асадчева Т. Village Україна. – 2025. – 30 черв. На станціях київського метро запустили віртуальний «підземний музей». – Гуржий В.

Нещодавно у Києві презентували проєкт віртуального музею в метро – [«Наше Підґрунтя»](#), ініційований Всеукраїнською громадською організацією «Спілка археологів України» за підтримки Канадського фонду підтримки місцевих ініціатив (CFLI). Його мета – зробити знання про українське минуле доступними для всіх, зокрема для тих, хто змушений перебувати в укриттях під час повітряних тривог або щодня користується метрополітеном. Інформаційні постери з QR-кодами вже розміщені на 20 станціях київського метро. Скануючи код, пасажери потрапляють на онлайн-платформу, де можуть досліджувати археологічні пам'ятки, культурні ландшафти, події та постаті, пов'язані з конкретними місцями. Увесь контент доступний для завантаження й подальшого використання в інших укриттях. Подібні постери вже з'явилися

також у Харкові, Дніпрі та в укриттях Львова. «Ми завжди підтримуємо соціально важливі ініціативи. Цей проєкт охоплює не одну станцію – постери розміщено по всьому місту, щоб пасажери могли подорожувати й відкривати для себе історію Києва. А згодом – побачити повну експозицію на виставці на станції «Золоті ворота», – зазначає Оксана Никофрук, керівниця пресслужби КП «Київський метрополітен». Автор ідеї та керівник проєкту, заступник голови ВГО «САУ» Юрій Пуголюк наголошує, що ініціатива є прикладом інноваційного підходу до збереження та популяризації культурної спадщини в умовах війни. На думку експертки з музейної справи Катерини Чуєвої, подібні ініціативи змінюють ставлення суспільства до спадщини, особливо в умовах воєнної агресії, коли українські пам'ятки мало не щодня зазнають руйнувань. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/114345/>

<https://www.village.com.ua/village/city/city-news/364295-na-stantsiyah-kiyivskogo-metro-zapustili-virtualniy-laquo-pidzemniy-muzey-raquo-yak-tse-pratsyue>

Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 1 лип. Розповідь про духовну тяглість мистецтва: у Києві відкрилась виставка, присвячена Нікейському собору. – Стадник А.

В Успенському соборі Національного заповідника «Києво-Печерська лавра» 30 червня відкрилась виставка «Трійця Свята, слава Тобі!», присвячена 1700-річчю Першого Вселенського собору. На ньому було затверджено основоположний догмат християнського віровчення про Пресвяту Трійцю. Виставка презентує шедеври фондової колекції заповідника. В експозиції представлено понад 30 експонатів: барокові ікони, предмети шитва, зразки золотарства, гравюри та інші реліквії, більшість із яких експонуються вперше. Докладно:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/rozpovid-pro-dukhovnu-tjahlist-mistetstva-u-kijevi-vidkrilas-vistavka-prisvjachena-nikejskomu-soboru.html>

Охорона культурної спадщини

Укрінформ. – 2025. – 30 черв. В Україні гостро стоїть питання побудови сховищ для культурних цінностей – МКСК. – Інф.

В Україні станом на сьогодні в умовах війни дуже важливим є питання побудови національних сховищ для культурних цінностей. Як заявила заступниця міністра культури та стратегічних комунікацій Анастасія Бондар, їхня поява буде можливою завдяки запуску Україною разом із міжнародними партнерами Українського фонду культурної спадщини (УФКС). За її словами, у зв'язку з воєнними діями Україна змушена продовжувати евакуацію предметів, а місць, куди їх можна евакуювати, на жаль, не стає більше. «Більше того, ті предмети, які були евакуйовані, вони вже давним давно потребують перерозподілу, перепакування, зміни місця, адже вони не можуть лежати постійно закритими. А приміщення, в яких вони зберігаються, жодним чином ніколи не були розраховані таку кількість предметів, щоб їх зберігати. Тому

питання побудови цих національних сховищ для нас стоїть дуже гостро», – підкреслила Анастасія Бондар. Вона додала, що це буде одним із основних напрямків роботи фонду культурної спадщини. Другим важливим напрямком вона назвала роботу з громадами, аби донести до них ідею, як інтегрувати культуру і культурну спадщину у відновлення інфраструктури, що відбувається вже зараз. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4009874-v-ukraini-gostro-stoit-pitanna-pobudovi-shovis-dla-kulturnih-cinnostej-mksk.html>

Укрінформ. – 2025. – 30 черв. У Львові пам'ятку архітектури повернули у власність облради. – Інф.

Львівська прокуратура довела в суді незаконність передачі в оренду Порохової вежі, яка є пам'яткою архітектури національного значення, та повернула її у власність обласної ради. Про це повідомила на сайті Львівська обласна прокуратура. «За представництва Львівської обласної прокуратури суд задовольнив позов Галицької окружної прокуратури міста Львова про визнання недійсним договору оренди майна та повернення нерухомості у власність обласної ради», – йдеться у повідомленні. За даними прокуратури, договір оренди пам'ятки культури уклали з численними порушеннями законодавства, що ставить під загрозу її збереження. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4009915-u-lvovi-pamatku-arhitekturi-povernuli-u-vlasnist-oblradi.html>

Укрінформ. – 2025. – 30 черв. У Севастополі окупанти знищують унікальну пам'ятку римської епохи заради будівництва котеджів – ЦНС. – Інф.

У тимчасово окупованому Севастополі росіяни знищують пам'ятку римської епохи, повідомляє Центр національного спротиву у Телеграмі. «У Балаклавському районі Криму, на місці римського форту II–III ст., окупанти затвердили проєкт забудови: ТЦ і котеджі. Тут у 1992 році знайшли скарб римських денаріїв, а до 2013 року – проводили наукові розкопки. Саме тут було одне з небагатьох у Європі святилищ Юпітера Доліхена», – йдеться у повідомленні. Зазначається, що «землевласники» вже зруйнували частину укріплень і розрили три оборонні рови античного поселення. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4009954-u-sevastopoli-okupanti-znisuut-unikalnu-pamatku-rimskoi-epohi-zaradi-budivnictva-kotedziv-cns.html>

Вечірній Київ. – 2025. – 30 черв. У столиці оглянули залишки мурованої брами на території Михайлівського Золотоверхого монастиря. – Катаєва М.

26 червня співробітники КЗ «Центр консервації предметів археології» КМДА та заступник генерального директора Київського науково-методичного центру з охорони, реставрації та використанню пам'яток історії, культури і заповідних територій, із питань ДІАЗ «Стародавній Київ» Роман Маленков спільно з науковим співробітником Інституту археології Віталієм Козюбою оглянули залишки мурованої брами з надбрамною церквою XII століття, розташовані на території Михайлівського Золотоверхого монастиря. Вони

археологічно досліджені у 1998 – 1999 роках експедицією Інституту археології НАН України під керівництвом доктора історичних наук Гліба Івакіна. Після розкриття підмурки та нижня частина стін означеної брами були законсервовані та музеєфіковані: над ними спорудили захисний павільйон. Матеріали археологічних досліджень зберігаються в Інституті археології НАН України, Державному історико-архітектурному заповіднику «Стародавній Київ». Цей огляд провели з метою складання на означені археологічно-архітектурні залишки Картки виявленого об'єкта культурної спадщини. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/114333/>

Village Україна. – 2025. – 30 черв. Видавництво «Основи» відкрило передзамовлення на фотокнигу про різноманіття українських автобусних зупинок. – Гуржий В.

Видавництво «Основи» відкрило передзамовлення на фотокнигу Євгена Нікіфорова про різноманіття українських автобусних зупинок «Зупинки. Архітектура край дороги». Частина зупинок, що показана у книзі, вже знищені часом, війною або перебувають під тимчасовою окупацією. Автор книги, незалежний фотограф і дослідник українського монументального мистецтва Євген Нікіфоров протягом десяти років подорожував Україною та документував автобусні зупинки. За цей час він відзняв понад тисячу зупинок, до видання увійшли близько двохсот найцікавіших зображень. Фотокнига також доповнена есеєм «Спинитись» письменника та військовослужбовця Артема Чеха. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/364307-vidavnitstvo-laquo-osnovi-raquo-vidkrilo-peredzamovlennya-na-fotoknigu-pro-riznomanittya-ukrayinskih-avtobusnih-zupinok>

Бібліотечна справа. Промоція читання

Газета по-українськи. – 2025. – 30 черв. Популяризація читання – це обов'язок держави. – Княжич Д.

Видання пропонує інтерв'ю з політиком та експертом із маркетингових комунікацій, керівником Української асоціації видавців і книгорозповсюджувачів Артемом Біденком. Він розповів про те, чому книговидання і книгорозповсюдження важливе для України; як він оцінює український книжковий ринок та яке співвідношення пропозиції і попиту щодо книжки в українському суспільстві; про рівень читання в Україні та як стимулювати молодь і підлітків більше читати, та й узагалі пробудити в українців любов до читання; про виклики перед нашим книговидавництвом тощо. Щодо популяризації читання, Артем Біденко зазначив: «Наші очільники демонструють велику прихильність до книжок і читання. На іміджевому рівні так і має бути: еліта повинна показувати пріоритети – що важливо й куди рухатися. На рівні реалізації часто звучить критика, але будьмо чесні: наша держава, в якій не закрито багато потреб, усі сфери й усі галузі кажуть «Дай!», усе одно не забуває про читання. Існує державна програма з видання книжок, закупівлі їх для бібліотек, постійно обговорюється проблематика... Маємо ту

проблему, яка стосується багатьох сфер, – недостатню якість кадрів. Найперше в державному апараті, що менеджерять ці процеси й у своїй оцінці ризиків та наявних інструментів не можуть піднятися на вищий рівень і працювати з індустрією... Той фактор, що ця індустрія не лише бере, а й віддає готовий продукт, який можна використовувати, на жаль, мало хто розуміє. Ставлення до того, що держава має інвестувати в цю індустрію та отримувати більший результат, також немає. І саме в цьому проблема – проблема менеджменту, проблема застарілих ціннісних орієнтирів та адвокації індустрії...». Докладно:

https://gazeta.ua/articles/opinions-journal/_populyarizaciya-chitannya--ce-obovyazok-derzhavi/1221087

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2025. – 30 черв. Український центр у Литві провів уже понад 4,3 тисячі заходів – Зеленська. – Інф.

Український центр у Литві за три роки свого існування провів уже понад 4,3 тисячі заходів для дорослих і дітей. Про це повідомила перша леді України Олена Зеленська. У своєму відеозверненні з нагоди третьої річниці заснування центру дружина Президента подякувала всім причетним до створення та роботи цього простору. Український центр є першим культурно-освітнім простором у країнах Європейського Союзу, створеним з ініціативи дружин президентів України та Литви в червні 2022 року. Там щодня проводять мовні курси, неформальне навчання, організовують культурні та спортивні події. Щоліта на базі цього центру функціонує дитячий табір. Понад дві третини всіх заходів проводять самі українці. Центр представляє українські проекти та творчі колективи на ярмарках, фестивалях, концертах й артподіях. Також на його базі відбуваються міжнародні заходи. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4009830-ukrainskij-centr-u-litvi-proviv-uze-ponad-43-tisaci-zahodiv-zelenska.html>

Укрінформ. – 2025. – 30 черв. У Барселоні представили виставку воєнної фотографії Сергія Михальчука. – Інф.

Асоціація «Посольство українського мистецтва» (Ambaixada de les Arts d'Ucraina) з нагоди Дня Конституції України представила в центрі Барселони (Іспанія) просто неба виставку воєнної фотографії «Право бути вільним» / «El dret de ser lliure» Сергія Михальчука. Побачити експозицію і доторкнутися до теми війни та боротьби українців за волю змогли близько 3 тисяч людей. Сергій Михальчук – відомий український кінооператор, лауреат «Срібного ведмедя» Берлінського кінофестивалю, відзначений на Міжнародному кінофестивалі в Сан-Себастьяні та нагороджений премією Люм'єр. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4009772-u-barseloni-predstavili-vistavku-voennoi-fotografii-sergia-mihalcuka.html>

Укрінформ. – 2025. – 30 черв. В Україні засудили до 10 років в'язниці

російського блогера «Гобліна». – Інф.

Вінницький міський суд засудив російського блогера Дмитра Пучкова, відомого як Гоблін, до 10 років позбавлення волі з конфіскацією майна за заклики до захоплення території України та розпалювання національної ворожнечі. Про це повідомляє пресслужба Вінницького міського суду Вінницької області. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4009765-v-ukraini-zasudili-do-10-rokiv-vaznici-rosijskogo-blogera-goblina.html>

Випуск підготувала
завідувачка сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 425-23-26
електронна адреса: infocenter@nplu.org
info_nplu@ua.fm